

KANDLEÕPETUSE AINEKAVA, 3- või 5- duuriline rahvakannel (põhiõpe)

Ainekava lühikirjeldus

Kandleõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kandleeriala põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja praktilisest väljundist – kandlemängust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (kestvus 1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon. Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- 1) noorem aste (1.-4. klass)
- 2) vanem aste (5. -7. klass)
- 3) lisa-aastad (soovi korral)

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat. Tundide arv kandleõppes on 1 tund nädalas.

Täpsem maht kehtestatakse huvikooli ainekavas.

Õppeesmärgid

- 1) muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust;
- 2) kandlemängu põhialuste omandamine;
- 3) muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- 4) analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- 5) iseseisva töö oskuste kujundamine;
- 6) loovuse arendamine;
- 7) rütmitude, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- 8) muusikaalaste teoreetiliste teadmiste omandamine tulenevalt kandle tehnilistest võimalustest;

- 9) isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- 10) koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Kandle ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust kandleõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi kandlemängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi kandleõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb kandleõppe kaudu läbi kahe astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused:

Kandleõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) oskab oma kandleõpet eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- 3) koostöös õpetajaga suudab valida repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- 4) on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- 5) oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- 6) suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist;

- 7) omab kandlemängu oskusi, tehnilisi võtteid ja muusikateoreetilisi teadmisi vastavalt ettenähtud tasemele (välja toodud iga astme juures eraldi);
- 8) omab teadmisi esinemiskultuurist (lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms);
- 9) hoiab oma pilli; teab ja tunneb oma pilli esmaseid hooldusnõudeid

Õpisisu astmeti

Noorem aste (1.-4. kl)

Nädalas 1 tund.

Omandada:

- 1) heli tekitamise oskus kandlel;
- 2) käte koostöö- ja koordinatsiooni harjutamine;
- 3) lihtsamate lugude õppimine kuulumise järgi;
- 4) lihtsamad harmoonilise saate võtted;
- 5) loovuse arendamine lihtsate improviseerimisülesannete kaudu;
- 6) erinevate rütmide ja kombinatsioonide tundmine;
- 7) väljendusvahendid (*piano, forte, diminuendo, crescendo*);
- 8) iseseisva harjutamise oskus;
- 9) ansamblimäng (ansambel koosneb vähemalt kahest mängijast);
- 10) pärimusmuusika (sh tutvumine teiste rahvaste muusikaga);
- 11) loovuse arendamine- lihtsa saatehääle kujundamine, meloodia varieerimine, vaba improvisatsioon;
- 12) muusikalise väljendusoskuse arendamine, tooni kujundamine.

Õppeaastas omandada: 8-10 pala, heliredelid vastavalt pilli võimalustele

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga)

Lõpetamine: esinemine 3 erineva palaga.

Noorema astme lõpuks omandab õpilane kandlemängu baastehnika. On võimeline esitama jõukohaseid palasid nii solistina kui ka ansamblis.

Noorema astme lõpetaja on omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest kandleõppes ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi kandleõppe alal ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi kandlemuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu;
- 5) ainepädevus – kujuneb kandlemängu oskus algastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse, mis annab edasiõppimise võimaluse vanemas astmes.

Vanem aste, 5.-7. kl

Nädalas 1 tundi.

Omandada:

- 1) nooremas astmes õpitu täiendamine ja edasiarendamine;
- 2) mängutaseme edasiarendamine;
- 3) ansamblimäng, esinemispraktika;
- 4) omandada pärimusmuusikast pärinevat repertuaari, eelkõige erinevaid tantsulugusid;
- 5) 2- oktaavilised heliredelid ja kolmkõlad;
- 6) meloodia ja fraasi kujundamine;
- 7) pärimusmuusika-meloodiale kaashäälte ja saatepartiide loomine;
- 8) lihtsama harmoonilise järgnevuse põhjal improviseerimine;
- 9) repertuaari valikul lähtuda rahvakalendri tähtpäevadest;
- 10) noodilugemise ja iseseisva töö oskus;
- 11) ansamblimäng.

Neil õppeaastatel omandada erineva stiili ja karakteriga palu; õppeaastas 10 - 12 erineva karakteriga pala, heliredelid vastavalt pilli võimalustele.

On valmis esinema väljaspool kooli toimuvatel üritustel, osavõtt konkurssidest ja festivalidest.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga)

Lõpetamine: esinemine 3 palaga (erineva karakteriga palad) ja heliredelite arvestus. Taseme lõpetamisel saab tunnistuse.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhiv õpitegevust; oskab häälestada ja motiveerida õpitegevust kandleõppes; on avatud uutele teadmistele ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab luua tegevuseesmärke ja oskab näha ette oodatavaid tulemusi kandlemängu alal; oskab valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suudab tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu, oskab kujundada läbi kandleõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb kandleõppe kaudu alg-, põhi- ja vanemas astmes saavutatud õpitulemuste alusel.